

Az előkészítés időszakában egyeztetjük a műsor felépítése szempontjából fontos tudnivalókat, a műsoridőt és a különböző művészeti műfajokat, a megvalósítás lehetséges forrásait.

A műsor meghívóinak, plakátjainak elkészítését a ljubjanai Kulturális Tevékenységekért Közalapítvány vállalta, a műsor szerkesztéséért a Magyar Művelődési Intézet felelt, a műsort követő fogadásról a Művelődési és Promóciós Intézet gondoskodott.

A rendezvény első dátumaként 2004. november 6-át jelöltük, de pályázati határidő és egyéb egyeztetési nehézségek miatt a gálaestet 2005. május 15-én 18 órai kezdettel rendeztük meg.

Magyarországot a színpadi műsorokon kívül a Zalaegerszegi Városi Fúvószenekar képviselte, Farsang László karmester vezetésével. A zenekar – nagy érdeklődés mellett – három helyszínen adott hangulatos térzenét.

A színház aulájában magyarországi fotósok virágképeiből nyílt kiállítás, amelyet május végéig tekinthettek meg az érdeklődők.

Szlovénia részéről Simon Kardun úr a Szlovén Köztársaság Kulturális Minisztériuma Művészeti Intézetének megbízott igazgatója, Magyarország részéről a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Közművelődési Főosztályának vezetője Nagyné Varga Melinda asszony mondott köszöntő beszédet.

Mindketten kiemelték a művészet szerepét és erejét a kapcsolatok kialakításában, egymás megismerésében, a közvetlenebb együttműködés megteremtésében.

Az EGYÜTT című szlovén-magyar amatőrművészeti gálaest műsora

Misko Kranjec ME Néptáncsoportja – Velika Polana
Köszöntők

Dobronaki Kétnyelvű Általános Iskola Citerazenekara
Szőke Krisztina versmondó – Lendva

KUD Posta Maribor Fúvószenekar Rézfúvós kvartettje
Botafogo Táncegyüttes – Budapest

Szünet

Marcato Ütőegyüttes – Marcali

Plesna Izba Maribor Táncsoport – Maribor

ORT–IKI Bábcsoport – Debrecen

Muravidék Táncegyüttes

A műsort szerkesztette: Tóth Zsóka

A műsor nagy közönségsikerrel zárult. Bár a közel 500 fős színházterem nem volt tele, vitathatatlan, hogy hálásan fogadták a kiváló együttesek bemutatkozását.

A rendező felek sikeresnek értékelték az együttműködést, amelynek folytatását tervezik más-más helyszínnel és fellépőkkel.

A Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatásával lehetővé vált – határainkon kívül, nemzetközi együttműködéssel – egy, az amatőrművészeti tevékenységek magas művészi színvonalát mutató gálaest, amelyen méltó módon képviselte országát, szeretett vidékét minden fellépő.

Tóth Zsóka, a program szervezője

A „PENYIGEI KILENC KISLÁNY” ORSZÁGOS BALLADAMONDÓ VERSENY

A Magyar Művelődési Intézet, a Magyar Versmondók Egyesülete, a Hajdú-Bihar-Bereg Megyei Önkormányzat Megyei Pedagógiai, Közművelődési és Képzési Intézete és Penyige Község Önkormányzata 2004 tavaszán balladamondó versenyt hirdetett a penyigei kilenc kislány emlékére.

Penyige, közel nyolcszáz fős település Hajdú-Bihar-Bereg megyében, ahol 1905. május 5-én szörnyű tragédia történt: kilenc kislány fulladt egyszerre a Szenke vizébe. A 110 éve történt balesetet sokan és sokfelé megénekelték, balladafolyamot indított el, amelynek variánsait, a tragédiával kapcsolatos történeteket, a rokonok, szemtanúk emlékezéseit, Emlékkönyv címmel őrzi az alkalomra megjelentetett könyv, Kormány Margit szerkesztésében.

Penyige, a balladás falu, ahogyan sokan említik, *őrzi a kislányok emlékét és –100 év távlatából – még tetten érhető a ballada születésének konkrét eseménye.*

E két okból szövetkezett elsőként a Magyar Művelődési Intézet és Penyige Község Önkormányzata, hogy országos balladamondó versenyt szervezzen 2005. május 21-én Penyigén. (Ezt követően kerestünk partnereket és támogatókat a verseny megrendezéséhez.) Az időpont talán nem kedvezett teljes mértékben, hiszen az iskolai év végéhez közeledve a középiskolások, egyetemisták és főiskolások ugyancsak elfoglaltak, ennek ellenére a versenyre jelentkezők között a legfiatalabb 14, a legidősebb 85 éves volt.

Külön örömminkre szolgált, hogy a többszörös országos győztesek mellett, eddig ismeretlen fiatal versmondók is jelentkezhettek elsősorban Szeged és Nyíregyháza környékéről. Ez nyilván annak következménye, hogy az említett településeken dolgozó

kollegáink, több csatornán adták tovább az információt, hirdették a versenyt.

A kiírás értelmében két népballada előadásával szerepeltek a három fős zsűri előtt, amelynek elnöke dr. Böhm Edit előadóművész, főiskolai docens, tagjai: Wiegmann Alfréd rendező, és dr. Bodnár Zsuzsanna néprajzkutató voltak.

A zsűri elnöke szakmai értékelésében kiemelte a rendkívül tisztességes felkészülést, a díjazott versenyzők pontos versértelmezését, ártnyalatos kifejezésmódját, drámai erejét.

A felnőtt kategória versenyzőit példaként állította a fiatalok elé, mert itt és most, valóban példát mutattak az igényes – önismereten is alapuló – választásból, az elhivatott előadói magatartásból.

Nagy örömmel és meglepetéssel vettük a penyigeiek érdeklődését, mert – láss csodát – zsúfolásig megtelt a művelődési ház és végig követték a verseny menetét, sőt, az eredményhirdetést követően különdíjról is döntöttek, és adták át a penyigei szilvapálinkát és szilvalekvárt Domány Zoltán zentai versmondónak.

Az emléknapi komplex programjában szerepelt – a balladamondáson kívül – a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében meghirdetett rajzverseny eredményhirdetése (természetesen a penyigei balladáról), könyvbemutató, séta és megemlékezés a sírkertben, valamint a kopjafánál, és láthattuk a penyigei asszonyok által készített szebbnél-szebb rongybabákat, rongyszőnyegeket, csuhé szakajtókat, de jártunk a szilvalekvárfőzés rejtelmét bemutató Lekváriumban is.

A szakmai programon, a verseny lebonyolításán kívül fel-tétlenül szólni kell a penyigeiek szíves vendégszeretetéről, aho-

VIDÉKFEJLESZTÉS, REGIONÁLIS IRODÁK, KISTÉRSÉGEK

gyan nem csupán szűkebb településüket, de fontosnak találták bemutatni szeretett vidéküket is. Így csodálhattuk meg a versenyt követő vasárnap délelőttjén a túristvándi vízimalmot, a szatmárcsekei temetőt és a Kölcsey emlékházat, valamint ellátogattunk Móricz Zsigmond szülőházába, Tiszacsécsére.

A verseny utáni első héten a versenyzőktől és kísérőktől érkezett köszönőlevelekben – amelyeket nagy örömmel vettünk kézhez – a következőket olvashattuk:

„A résztvevők nevében szívesen írtuk a vendégkönyvbe a következő sorokat: Testünk-lelkünk gyönyörűségben fürdött az elmúlt két napon. Amit láttunk, hallottunk, s egyéb érzékszerveinkkel érzékelünk, mind csupa-csupa gyönyörűség volt. Köszönjük a penyigeieknek. Megtanultuk tőlük, hogyan lehet és kell ezt a márknyi hazát szeretni, megőrizni, ápolni tárgyi és szellemi értékeit. Isten tartsa meg őket és utódaikat sokáig erőben, egészségben. Soha többé ne éljenek meg olyan tragédiát, mint amilyen száz éve történt ebben az elragadóan bájos faluban.” (Udud István)

„Úgy éreztük magunkat végig, mintha egy nagy családban lennénk, amelynek minden tagja megtesz minden tőle telhetőt azért, hogy ez a találkozás egymással a kultúra jegyében örökre bevésődjék a szívünkbe, és persze a magyar kultúra történetébe.”

„A penyigei emberek vendégszeretete, összefogása, hagyományaik iránti tisztelete, igényessége példaértékű kell, hogy legyen, mindannyiunk számára.”

Úgy gondoljuk, két akarat ritka szerencsésen találkozott a „Penyigei kilenc kislány” népballadamonddó verseny megrendezésében.

A penyigeiek – élükön Kőrösi Miklósné polgármesterasszonnyal – őrzik és ápolják emlékeiket, szeretnék, ha településük minél ismertebbé válna, minél többen látogatnának Penyigére, és töltenének időt, ebben a pihenésre, kikapcsolódásra ideális környezetben.

A Magyar Művelődési Intézet pedig a magyar népballadák megismerésére, a balladamonddó nem könnyű feladatára bírta a jelentkezőket, azzal az elhatározással, hogy balladamonddó versenyt hirdetett partnereivel Penyigén.

Jóval több eredménye született az együttműködésnek, mintsem gondoltuk volna. Köszönhető ez a korrekt partneri viszonyoknak, a megrendezésben résztvevő szervezeteknek, illetve kollegáknak, a rendezvény minden pillanatában érezhető odafigyelésnek, szívéllyességnek, szeretetnek.

Talán nagy szavaknak tűnnek az imént leírtak, de Penyigén valóban jó érzéssel volt tele minden résztvevő; vendég, kísérőtanár, családtag, érdeklődő.

Köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap Kuratóriumának szíves támogatását, amellyel lehetővé tették, hogy egy Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei kis településen országos versenyt rendezhessünk, sokfelé vigyék Penyige jó hírét, és lehetőséget adjunk az amatőr versmondóknak, balladamonddóknak a magyar népköltészet páratlan értékeinek felmutatására.

Tóth Zsóka, a program elindítója és felelőse

A „Penyigei kilenc kislány” Országos balladamonddó verseny díjazottjai

Minden résztvevő emléklapot és ajándéksomagot vehetett át, amelyben a Magyar Művelődési Intézet, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Megyei Pedagógiai, Közművelődési és Képzési Intézet és a Penyigei Önkormányzat kiadványai, valamint egy szilke penyigei szilvalekvár volt.

Fődíjat nyert: Udud István nyugdíjas tanár, Fehérgyarmat

Nyereménye:
a Magyar Művelődési Intézet 50.000,-Ft-os díja,
Penyige Önkormányzatának 30.000,-Ft-os díja,
A Magyar Versmondók Egyesületének könyvcsomagja

A felnőtt kategória helyezettei:

I. helyezett: Domány Zoltán élelmiszeripari mérnök, Zenta
Nyereménye: iparművészeti tál (Balku Gyula, penyigei önkormányzati képviselő felajánlása)

a TIMP Kiadó könyvcsomagja

II. helyezett: Herbály Jánosné nyugdíjas tanár, Bugac
Nyereménye: szőttés terítő, szalvétával (a Hevesi Népművészeti és Háziipari Szövetkezet felajánlása)

III. helyezett: Mihályi Jánosné nyugdíjas posta főfelügyelő, Szerencs

Nyereménye: Penyigei hímzett kötény (Hadi Zoltán penyigei önkormányzati képviselő felajánlása)

III. helyezett: Lukács Jánosné nyugdíjas, Tata

Nyereménye: szőttés kötény (a Hevesi Népművészeti és Háziipari Szövetkezet felajánlása)

Az ifjúsági kategória helyezettei:

I. helyezett: Liszi Melinda középiskolás, Szabadka

Nyereménye: iparművészeti tál (Balku Gyula penyigei önkormányzati képviselő felajánlása)

a TIMP KIADÓ könyvcsomagja

II. helyezett: Tukacs Noémi középiskolás, Penyige

Nyereménye: kerámia készlet (Szolancs Andrea alkotása, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Pedagógiai, Közművelődési és Képzési Intézetének felajánlása)

III. helyezett: Munkácsi Anita középiskolás, Nyíregyháza
Nyereménye: szőttés párna (a Hevesi Népművészeti és Háziipari Szövetkezet felajánlása)

a TIMP Kiadó könyvcsomagja

III. helyezett: Nyakó Mária középiskolás, Tiszalök
Nyereménye: hímzett blúz (a Hevesi Népművészeti és Háziipari Szövetkezet felajánlása)

gyöngynyaklánc (Tordainé Tóth Enikő munkája)

Különdíjasok: Gergely Lajosné nyugdíjas, Szamosszeg
a Penyigei Önkormányzat 20.000,-Ft-os díját vehette át

A TIMP Kiadó könyvcsomagját nyerték:

Polyákné Márta Krisztina tanító-gyógytárgypedagógus, Szeged

Börcsök Rita egyetemi hallgató, Szeged

Virág Hajnalka középiskolás, Szeged-Szörög

Molnár Kitty Enikő középiskolás, Mindszent

Peregi Dóra általános iskolás, Domaszék

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola adjunktusának, Lanczdorfer Zsuzsannának könyv felajánlását nyerte:

Ádám Szabina középiskolás, Méhtelek

Tordainé Tóth Enikő által készített gyöngynyakláncot vehette át: Liszi Melinda középiskolás, Szabadka

Román Boglárka középiskolás, Szeged